

Методичні рекомендації з вивчення згуртованості у територіальній громаді та підготовки заходів з її покращення

Київ 2024

Вступ

Сьогодні Україна перебуває у стані війни з російською федерацією, яка є найбільш кровопролитною та тривалою в Європі з часів завершення Другої світової війни. Є багато різних оцінок і досліджень, чому росія вдалась до такого кроку – повномасштабної війни проти України, але поза усіма сумнівами, однією з причин вторгнення було переконання путіна та можливо більшості російських еліт у тому, що Україна не є згуртованою державою, що її розривають внутрішні суперечності між умовним Сходом і Заходом, між україномовними та російськомовними, між прихильниками різних течій православ'я і т.п. Частково у кремлі мали рацію, відсутність згуртованості суспільства стало однією з передумов втрати Криму та частини Донецької та Луганської областей в 2014 році.

Проте, попри все, після 2014 року українське суспільство суттєво подорослішало, а проведена впродовж 2014-19 років реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади створила спроможні громади, які змогли досить швидко зорганізуватися в опору до агресії 2022 року.

Проте війна продовжується, російська агресія включає в себе не тільки військову силу, а й розгалужену інформаційно-психологічну мережу впливу, яка продовжує свої руйнівні впливи на свідомість людини, на створення відчуття невпевненості, поразки, переведення ненависті до агресорів у ненависть до сусідів, місцевої чи центральної влади, мобілізації, декомунізації.... Для того аби підірвати українську єдність із середини.

Україна, як держава складається із територіальних громад, які є первинними суб'єктами для формування публічної влади, де живуть люди і де має вирішуватись більшість проблем та задовольнятись більшість потреб людини. Тому стійкість громад до внутрішніх та зовнішніх викликів є надзвичайно важливою для стійкості самої держави.

Стійкість громади забезпечується насамперед згуртованістю громади у широкому розумінні цього слова, про що йде мова у цих Методичних рекомендаціях.

Отримання Україною статусу країни-кандидата в члени Європейського Союзу ще більше зорієнтовує українську владу та українське суспільства на забезпечення згуртованості українського простору в різних вимірах.

Європейський Союз здійснює політику регіонального розвитку, як політику згуртованості. В цій сфері діє 450 нормативних актів ЄС.

Ключовою для розуміння поняття згуртованості є стаття 174 Договору про функціонування ЄС «Стаття 174. З метою сприяння загальному гармонійному розвитку Союз розробляє та провадить дії, що ведуть до зміцнення його економічної, соціальної та територіальної згуртованості. Зокрема, Союз спрямовує свою діяльність на зменшення диспропорцій між рівнями розвитку різних регіонів та відсталих регіонів, що перебувають у найменш сприятливих умовах. Серед зазначених регіонів особливу увагу слід приділяти сільській місцевості, територіям під впливом промислової трансформації, регіонам, що страждають від суворих та постійних природних або демографічних вад, таким, як регіони крайньої півночі з дуже низькою щільністю населення, а також острівним, прикордонним та гірським районам.»

Політика згуртованості була і залишається **ключовою опорою ЄС** і має підтримувати зміцнення **економічної, соціальної та територіальної згуртованості ЄС** і скорочувати регіональні диспропорції.

Українські територіальні громади, є за своєю природою невеликими регіонами, яким також притаманні певні відмінності стосовно складу населення окремих поселень, їх доступності до адміністративного центру, не надто рівномірного розміщення економічних суб'єктів. Тому згуртованість українських громад багато у чому може і має визначатись на основі європейських підходів та з врахуванням українських реалій.

Зараз в Україні є різне правове регулювання щодо розроблення планувальних документів на місцевому рівні – зокрема стратегії розвитку територіальної громади. Проте в цих документах, зокрема законі «Про засади державної регіональної політики» та Наказі Мінрегіону **Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення,**

затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад 21.12.2022 № 265¹ не достатньо приділено уваги власне питанням згуртованості територіальної громади та їх впливу на розвиток чи деградацію громади в сучасних умовах, коли відбулось раптове і значне переміщення наших громадян між різними громадами та регіонами, їх виїздом за кордон, коли у громадах з'явилися нові жителі із своїми соціо-культурними та психологічними установками, коли відчуття постійної небезпеки переслідує людину щоденно і створює негативний емоційний тиск на усіх жителів громади, розуміння природи феномену згуртованості, його змісту, впливу на майбутнє громади є вкрай важливим. Ці методичні рекомендації певним чином спрямовані на формування важливості розуміння згуртованості та способів її посилення у громаді.

Матеріал підготовлено за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське Відродження України». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду «Відродження».

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265914-22#Text>

I. Загальні положення

1.1. Ці методичні рекомендації (далі – МР) підготовлені з метою надати методичну підтримку територіальним громадам, які проводять роботи із стратегічного планування свого розвитку, готують місцеві програми розвитку чи просто прагнуть зрозуміти у чому криються внутрішні проблеми громади, які не дозволяють зупинити стрімке скорочення населення, подолати апатію жителів до суспільного життя, а також для тих, хто з оптимізмом дивиться у майбутнє і готується долучитись до європейських ресурсних можливостей, які відкриваються для України у процесі набуття членства у ЄС.

1.2. МР розроблені на основі європейського розуміння складових згуртованості та з урахуванням українського і іноземного досвіду, орієнтовані на використання отриманих на основі рекомендацій результатів для застосування при підготовці стратегії місцевого розвитку, місцевих програм та проектів місцевого розвитку.

1.3. Ці МР мають рекомендаційний, роз'яснювальний характер і не встановлюють норм права.

1.4. У МР терміни вживаються у значеннях, визначених Законом «Про засади державної регіональної політики», Наказом Мінрегіону №265 від 21.12.2022 року. З метою спрощення пошуку значення термінів, найбільш вживані у цих МР терміни мають такі значення:

1) стратегія розвитку територіальної громади (далі – Стратегія) – документ стратегічного планування державної регіональної політики, що визначає на довгостроковий період (7 років) стратегічні та оперативні цілі, завдання для сталого економічного і соціального розвитку територіальної громади, та який розробляється з урахуванням положень Закону України «Про засади державної регіональної політики»;

2) план заходів з реалізації стратегії розвитку територіальної громади (далі – План заходів) – документ реалізації державної регіональної політики, що передбачає місцеві програми розвитку, заходи, проекти у середньостроковій перспективі на 3 – 4 роки, відповідно до завдань, визначених у Стратегії, з визначенням відповідальних виконавців, строків виконання, обсягів і джерел фінансування та індикаторів результативності їх виконання;

3) місцева програма розвитку/місцева цільова програма - комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення визначених цілей/вирішення проблем/забезпечення потреб, оформлений у вигляді документу , що передбачає заходи, строки виконання, необхідні ресурси та інші необхідні для досягнення результатів складові , що затверджується відповідною сільською, селищною, міською радою. Місцева програма розвитку може складатись із проектів місцевого розвитку, об'єднаних спільною метою;

4) проект місцевого розвитку - комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем розвитку територіальної громади, спрямованих на досягнення цілей, визначених стратегією розвитку територіальної громади та/або планом відновлення та розвитку територіальної громади;

1.5. Згуртованість територіальної громади у розумінні цих МР є здатність жителів територіальної громади, органів місцевого самоврядування, які вони обирають чи які формуються у територіальній громаді на підставі закону, об'єднувати зусилля та провадити дії, що забезпечують стійкість та розвиток громади в інтересах її жителів.

1.6. Згуртованість громади базується на таких елементах: ідентичність, довіра, доступність, справедливість, взаємодія.

Ідентичність – наскільки всі/більшість жителів громади мають відчуття власної спільності та приналежності саме до цієї громади.

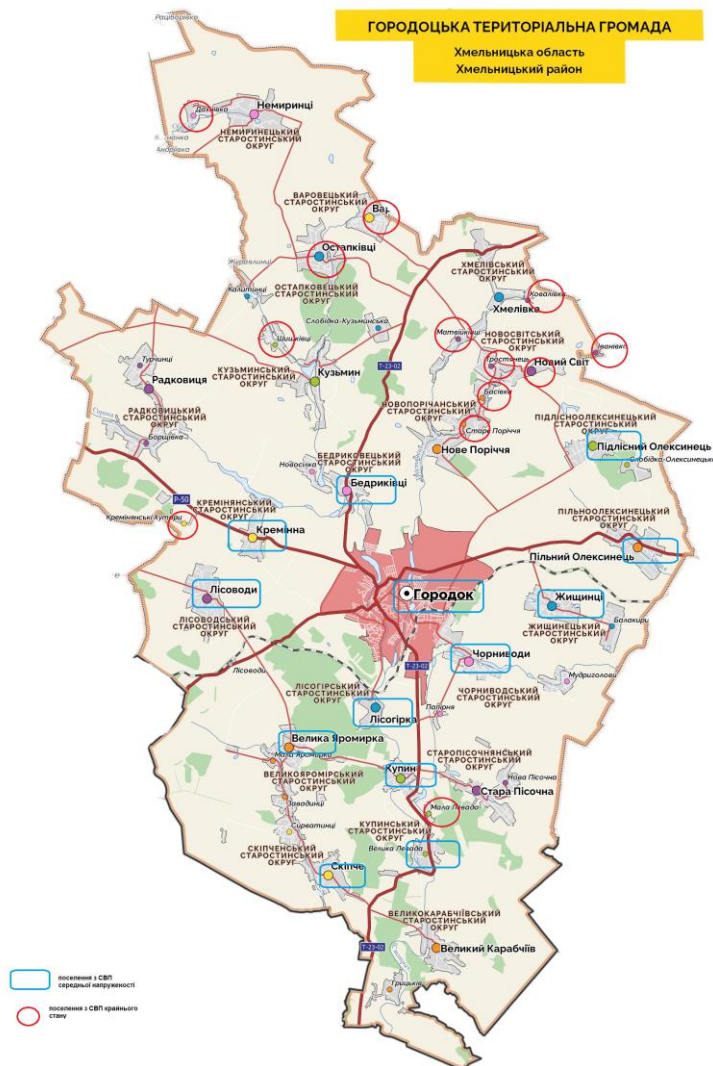
Довіра – наскільки достатнім для спільного життя та діяльності у громаді є рівень довіри в середині громади між її різними соціальними групами та до органів місцевого самоврядування громади.

Доступність – наскільки різні поселення громади пов'язані між собою дорогами, наскільки швидко і не дорого можна доїхати до центру громади з різних її поселень.

Справедливість – наскільки послуги, які надаються у громаді, доступні різним соціальним групам та жителям поселень. Наскільки економічні можливості домогосподарств у різних поселеннях є різними.

Взаємодія – наскільки жителі громади, її різні соціальні групи включені у спільну діяльність, наскільки є можливості і якими є традиції комунікації жителів різних поселень між собою.

На вказаній карті можна побачити всю громаду і ключові показники демографії по її поселенням, дороги і відстані. Така карта може мати низку шарів і стати дуже важливим елементом планування у громаді.

2.3. Оцініть доступність до ключових публічних послуг жителів різних поселень вашої громади. Де, коли і у яких обсягах жителі різних поселень отримують такі послуги.

2.4. Оцініть як жителі поселень громади дістаються до її адміністративного центру і з якою метою. Для цього в опитуванні поставте приблизно такі запитання.

ЗАПИТАННЯ ДО ЖИТЕЛІВ ІНШИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ГРОМАДИ (не адміністративного центру⁴)

2.4. 1. Як часто Вам доводиться їздити до с. Теофіполь за звичайних обставин?

2.4.2. Які ключові причини Ваших поїздок до с. Теофіполь за звичайних обставин?

⁴ Тут наведено опитування у Теофіпільській громаді

Оберіть до 3-х відповідей.

	Кожного робочого дня
	Кожного вихідного/святкового дня
	Один раз на 2-3 дні
	Один раз на тиждень
	Один раз на 2-3 тижні
	Раз на місяць або й рідше
	Інше
	Взагалі не їжджу до Теофіполь
	Важко відповісти/відмова

	Робота
	Покупки продовольчих товарів
	Покупки непродовольчих товарів
	Дозвілля для дорослих
	Дозвілля для дітей і підлітків
	Навчання власне
	Відвідування дитсадка дітьми чи внуками
	Навчання у школі дітей чи внуків
	Інше
	Важко відповісти/відмова

2.4.3. Яким чином, як правило, Ви добираєтеся до с. Теофіполь за звичайних обставин? Оберіть 1 відповідь.

1	Власним авто
2	Маршруткою
3	Міжобласним автобусом
4	Авто сусідів/знайомих (за попередньою домовленістю)
5	Попуткою
6	Велосипедом
7	Йду пішки
8	Інше
0	Важко відповісти/відмова

2.4.4. Скільки в середньому часу Ви витрачаєте на дорогу (в одну сторону) до Вашої точки призначення у с. Теофіполь за звичайних обставин?

1	До 15 хв
2	15-30 хв
3	30-60 хв
4	Понад 60 хв
0	Важко відповісти/відмова

Розуміння переміщень жителів поселень громади до адміністративного центру, причини поїздки і затрати часу можуть бути основою для розробки місцевих програм покращення доступності.

З точки зору розуміння згуртованості громади варто задати подібне, дзеркальне запитання для жителів адміністративного центру.

Ідентичність

2.5. Ідентичність у громаді є важливою для планування заходів, що її гуртують. Дуже важливо зрозуміти наскільки жителі громади з різних її поселень відчувають свою приналежність до територіальної спільноти громади, до місця свого проживання, його історії.

Важливо по можливості створити етнічно-релігійний портрет громади, оскільки етнічне походження та релігія є найбільш стійкими елементами, що впливають на ідентичність.

Для розуміння ситуації з ідентичністю необхідно підготувати спільну історію громади у її нинішніх межах. Причому це має бути історія не тільки її адміністративного центру, а й усіх поселень, що входять у громаду з особливою інтерпретацією тяглості зв'язків між жителями цих поселень.

Для оцінки ідентичності можна при проведенні опитування серед жителів громади поставити такі запитання:

Запитання 2.5.1: Наскільки Ви згодні із таким твердженням:

Твердження	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Я є громадянином України				
Я є жителем _____ громади				
Я є жителем села _____				
Я є європейцем				

Запитання 2.5.2. Наскільки Ви обізнані про громаду? Оберіть варіант відповіді у кожному рядку

Твердження	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Я можу перерахувати назви усіх поселень, які входять до складу громади				
Я знаю найвизначніші пам'ятки історії, культури, архітектури нашої громади				
Я знаю прізвища та ім'я голови громади та його заступників				
Я знаю коли у громаді проходить день громади				
Я знаю прізвища та ім'я депутатів				

нашої місцевої ради				
---------------------	--	--	--	--

Запитання 3. Які свята ви відмічаєте з родиною та/або з друзями?

Свята	
Дні народження	1
Новий рік	2
День Святого Валентина, Хеловін,	3
8 березня та/або інші свята радянської доби	4
День незалежності, День соборності, День вишиванки, День захисників Вітчизни – українські свята нової доби	5
Християнські свята – Різдво, Хрещення, Пасху, Трійцю та інші.	6
Мусульманські свята – Ураза-Байрам, Курбан-Байрам, день народження пророка Мухамеда та інші.	7
Іудейські свята – Ханука, Пейсах, Пурім, Рош ха-Шана та інші.	8
Весак, східний Новий рік та/або інші будиїстські та/аба індуїстські свята	9
Професійні свята – День радіо, День психолога, День енергетика та інші	10
Інші.	11

Розуміння складу громади, релігійної орієнтації її жителів, схильність до відзначення певних свят і дат дає змогу приймати рішення стосовно заходів, що будуть найкраще сприйняті більшістю жителів громади.

Довіра

2.6. Оцінка рівня довіри у громаді між її різними суб`єктам дає змогу як корегувати поведінку органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, так і здійснювати заходи, що зміцнюють довіру між жителями громади.

2.7. Ідентифікуйте групи жителів громади, які мають певні спільні інтереси і є зазвичай досить стійкими: ветерани війни, молоді люди, сім`ї у складних життєвих обставинах, вимушені переселенці, інші. При підготовці проектів важливих рішень громади, таких, зокрема, як стратегія розвитку чи певна місцева програма, дуже важливо оцінити потреби цих груп, їх проблеми і їх взаємовідносини між собою.

2.8. Спробуйте оцінити рівень довіри в середині громади за певним алгоритмом, який тут наведено, але який не є вичерпним. Така оцінка здійснюється на основі опитування, яке може містити такі запитання.

Запитання 2.8.1. Наскільки ви погоджуєтесь із таким твердженням

Твердження	Довіряю повністю	Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Не довіряю
Я довіряю членам своєї родини				
Я довіряю своїм сусідам				
Я довіряю жителям нашої громади				
Я довіряю голові нашої громади				
Я довіряю старості нашого поселення				
Я довіряю нашим депутатам місцевої ради				
Я довіряю нашому священнику				
Я довіряю нашому фермеру, що орендує мій пай				
Я довіряю народному депутату України від нашого округу				

2.9. В територіальній громаді, яка складається із різних поселень, часто відчувається певне відчуження між жителями периферійних поселень і органами місцевого самоврядування громади, розміщеними в центрі ТГ. Тому важливо розуміти чи не відчувають себе обділеними спільноти жителів таких поселень.

Запитайте у жителів периферійних поселень, щодо врахування органами/посадовими особами місцевого самоврядування територіальної громади.

2.9.1. Наскільки, на ваш погляд, інтереси жителів вашого населеного пункту враховуються/беруться до уваги? (де 5 повністю враховуються – 1 зовсім не враховуються)

	1	2	3	4	5
Головою територіальної громади					
Старостою					
Депутатами міської ради					
Працівниками комунальних підприємств (вивезення сміття, водопостачання, благоустрій...)					

Справедливість

2.10. Територіальні громади, особливо достатньо великі за територією і які складаються із багатьох поселень, зазвичай мають певні відмінності у спроможностях і доступності жителів різних поселень до окремих публічних послуг, що надаються у громаді. Коли ви готували карту розміщення бюджетних закладів та установ по території громади, ви могли побачити наскільки різниться доступність до таких закладів/установ з різних поселень. Проте ще більш важливим показником є якість послуг, що надаються у громаді.

2.11. Дайте змогу жителям громади оцінити ситуацію у громаді.

2.11.1. Як би Ви оцінили рівень окремих показників нинішнього стану громади:

Показник	Оцінка			
	Дуже добре	Скоріше добре	Скоріше погано	Погано
Якість комунальних послуг				
Стан доріг і тротуарів				
Культурне життя				
Медичне забезпечення				
Якість освіти у школах громади				
Робота дошкільних установ				
Екологічний стан/довкілля				
Інфраструктура відпочинку та дозвілля				
Безпека мешканців				
Умови для започаткування та ведення власного бізнесу				
Можливості працевлаштування				

2.11.2. Де ви/ваша родина отримує такі послуги чи здійснюєте певні дії

ОДНА ВІДПОВІДЬ У КОЖНОМУ РЯДКУ	В поселенні де ми проживаємо	В адмінцентрі громади	Поза межами громади	Мені це не потрібно
1. Дошкільна освіта (дитсадки)				
2. Середня загальна освіта (школи)				
3. Медобслуговування (поліклініка, амбулаторія, ФАП)				
4. Адміністративні послуги (реєстрація проживання, підприємницької діяльності, нерухомості, архівні послуги, довідки тощо)				
5. Соціальний захист (призначення пільг, субсидій, допомога соціальних працівників тощо)				
6. Проведення дозвілля (кіно, концерт, змагання)				
7. Зайняття спортом				
8. Купівля харчових продуктів				
9. Купівля товарів довготривалого використання				

2.12. Підготуйте інформацію про наявність у кожному поселенні громади суб'єктів економічної діяльності та суму податків, що збираються в межах поселення із розрахунку на одного жителя. Ця інформація потрібна не для того, аби переконувати жителів периферійних поселень у слабкій економічній базі, а для того аби шукати можливості для посилення місцевої економіки.

2.13. З'ясуйте у яких сферах готові працювати чи займатись жителі вашої громади і на який рівень доходів вони розраховують. Це важливо для пошуку інвесторів у громаду і визначення напрямів економічної діяльності у громаді з боку органів місцевого самоврядування громади.

Запитання 2.13.1. Який рівень доходів / заробітної плати на місяць Ви вважаєте прийнятним для проживання у громаді? (вимоги до доходів)

Рівень зарплати/доходу тисяч гривень	
10-15	
15-20	
20-25	
Понад 25	
Важко відповісти/відмова	

Запитання 2.13.2. Для отримання потрібного Вам доходу/заробітної плати чим би Ви хотіли чи погодились займатись, виходячи із своєї кваліфікації? Оберіть не більше ДВОХ варіантів.

Зайнятість	
Працювати найманим працівником на промисловому підприємстві	
Працювати найманим працівником в агровиробництві/сфері обслуговування	
Працювати в бюджетній сфері	
Бути державним службовцем/посадовою особою місцевого самоврядування	
Займатись приватним підприємництвом	
Бути учасником кооперативу	
Бути безробітним і отримувати виплати	
Важко відповісти/відмова	

Опрцювання відповідей на ці запитання дасть змогу зрозуміти на яку діяльність налаштовані жителі вашої громади.

Взаємодія

2.14. Ніщо так не гуртує людей, як спільна діяльність, взаємодопомога та спільне святкування. Тому при стратегічному плануванні та/або поточній діяльності варто враховувати ситуацію у громаді частині стосовно стану взаємодії її жителів на поточний період, та орієнтування (можливо націленості, устремління) жителів громади на їхню участь у житті громади.

2.15. Оцініть залученість жителів до спільної діяльності та активностей у громаді на основі опитування такого характеру:

Запитання 2.15.1 . У яких заходах/діяльності у громаді Ви берете участь?

Форма участі/діяльності	завжди	Достатньо часто	Від випадка до випадку	Не беру участі і не планую
Голосування на місцевих виборах				
Участь у місцевих святкуваннях, як глядач				
Участь у місцевих святкуваннях, як організатор/учасник				
Участь у прибиранні/облаштуванні громадських просторів				
Участь у діяльності місцевої громадської організації				
Участь у підготовці проектів громадського бюджету				
Волонтерство для допомоги ЗСУ чи ВПО				
У нас не буває спільних заходів чи діяльності де беруть участь жителі нашого поселення				

2.16. Зрозумійте, наскільки жителі громади налаштовані брати участь у спільній діяльності у громаді яким чином і у яких формах.

Запитання 2.16.1. Чи Ви готові здійснити свій внесок у розвиток нашої громади? Якщо так, то у якій формі?

Твердження: Я готовий	Однозначно так	Можливо	Не планую
Сортувати власне побутове сміття на категорії			
Час від часу брати участь у толоках з благоустрою			
Щотижня прибирати на прилеглий до свого двору території (на вулиці, у посадці, у березі тощо)			
Бути організатором культурних чи святкових подій у			

громаді			
Організувати і вести різного роду художні гуртки, танці, театр, хор, спортивні секції і пр.			
Брати участь у роботі органів самоорганізації населення			
Передавати свої знання молоді			
Популяризувати громаду за її межами			
Волонтерити в інтересах ЗСУ та ВПО			

2.17. Взаємодія жителів громади зазвичай відбувається чи має відбуватись у місцях загального простору, бюджетних закладах та установах. Як показують результати опитування, ці заклади почасти не виконують своїх функцій не зважаючи на позитивні звіти. Саме тому варто з'ясувати у жителів громади як часто вони бувають у спільних просторах. Це дасть змогу виявити активні та пасивні місця взаємодії.

Запитання 2.17.1 . **Як часто Ви відвідуєте місця спільного простору у громаді:**

Спільний простір	1-2 рази на тиждень	1-2 раз в місяць	Епізодично	Останніми роками жодного разу
Сільський клуб				
Сільська бібліотека				
Сільська рада				
Стадіон/спортзал				
Комунальний пляж				

Розділ III. Рішення, що покращують згуртованість

3.1. Для підготовки рішень, спрямованих на покращення згуртованості у громаді дуже важливим є інтерпретація отриманих в результаті опитування даних за різними запитаннями.

3.2. При підготовці місцевих програм, що спрямовані на розвиток та згуртованість(або проекту Стратегії розвитку територіальної громади, якщо така не ухвалена) важливо оцінити потреби жителів громади і їхнє сприйняття ситуації.

3.3. Для визначення стартових переліків запитань для опитування, аби ідентифікувати набір варіантів відповідей на питання про найкраще, найгірше і бажане у майбутньому потрібно залучити молодіжну аудиторію – учнів 10-11 класів шкіл, а також різні соціальні групи, застосувавши таку технологію:

Учасникам групи(учнів класу) надаються по три аркуші одного кольору з клеєм для однієї категорії – найкраще, по три аркуші інших кольорів для найгіршого і майбутнього.

Далі пропонується впродовж 2х хвилин написати на кожному аркуші одне «найгірше» - загалом три; потім так само одне «найкраще» і одне, що б ви хотіли мати у громаді у майбутньому.

Таким чином за 6 хвилин можна отримати набір ідентифікованого найкращого, найгіршого та бажаного, аби використовувати це для включення у анкету.

Систематизовані у результатів такої вправи елементи найкращого, найгіршого та бажаного у громаді, можна включити в загальне опитування і таким чином ідентифікувати елементи, які найбільше підтримуються жителями громади.

Приклад 3.3.1: Узагальнені результати опитування у Городоцькій громаді 2020 рік. Із опитувальника видно, що найзначимішим об'єктом, яким можна гордитись у громаді є новостворений музей. Тому цей об'єкт може бути використаний для багатьох цілей розвитку, у тому числі формування згуртованості громади через залучення учнів та молоді до різних проектів та програм, які можуть створюватись на основі діяльності музею.

3.4. Якщо у вашій громаді багато поселень, а значна частина жителів громади не знає навіть більшості назв цих поселень, що входять у громаду і не володіє інформацією про визначні/відомі пам'ятки історії, культури, архітектури чи природи, які є в громаді поза межами поселення де проживає людина, це є предметом для роботи. Потрібно підготувати кроки, аби створити можливості для ознайомлення жителів громади із громадою, її складом, наявністю різних пам'яток. Для такої роботи варто підключити школи громади, старост, місцевих краєзнавців.

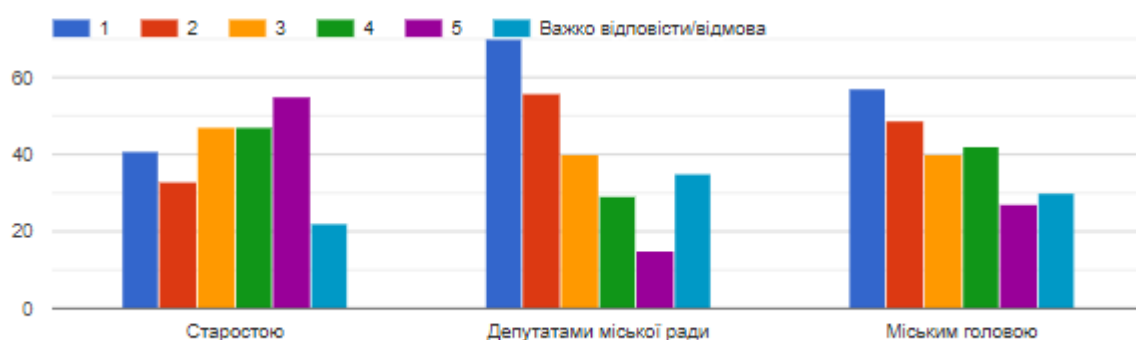
Про громаду потрібно підготувати розгорнуту та цікаву історію, розмістити інформацію на Вікіпедії, створити інформаційні стенди в місцях найбільшого перебування людей.

Варто провести ідентифікацію значних історичних, архітектурних, природних об'єктів, встановити відповідні інформаційні стенди з QR-кодами за якими можна знайти більш детальні пояснення.

3.5. Врахування інтересів жителів периферійних населених пунктів органами та посадовими особами територіальної громади є важливим, але досить часто суб'єктивним з точки зору оцінки з боку жителів.

Приклад: в результаті опитування ви отримали такі результати.

Наскільки, на Ваш погляд, інтереси жителів Вашого населеного пункту враховуються/беруться до уваги? (де 5 повністю враховуються – 1 зовсім не враховуються)

З цих діаграм можна зробити певні висновки. Найкраще враховуються інтереси жителів певного поселення відповідним старостою. Це з одного боку природно, він там є по суті представником місцевої влади, з іншого можна стверджувати про його позитивне сприйняття жителями. Але з діаграми видно, що частка тих, хто вважає, що він зовсім не враховує інтереси жителів є також значною. Це може свідчити про недостатню комунікацію старости і не достатнє висвітлення його діяльності серед жителів старостату.

Найгірша ситуація зі сприйняттям діяльності місцевих депутатів. Тотальна більшість опитаних вважає, що депутати не враховують інтереси жителів. Відтак слід проаналізувати яким чином відбувається і чи відбувається взагалі комунікація депутатів із жителями різних поселень громади і яким чином жителі громади можуть впливати на діяльність депутатів, як депутати мають враховувати інтереси жителів громади.

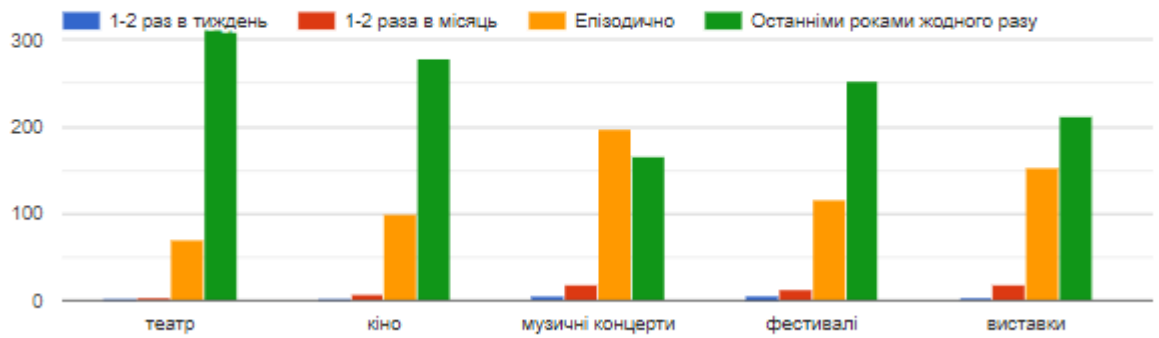
Покращення ситуації у старостатах та посилення ролі старост у підтримці середовища поселення можна досягнути через прийняття місцевої програми, що передбачає порядок фінансування діяльності старостатів та порядок узгодження капітальних вкладень у старостати.

3.6. Психологічні напруженості між людьми, зростання відчуженості та агресивності зростає через низьку соціалізацію людей, їх не залученості до культурних подій, до певної спільної діяльності.

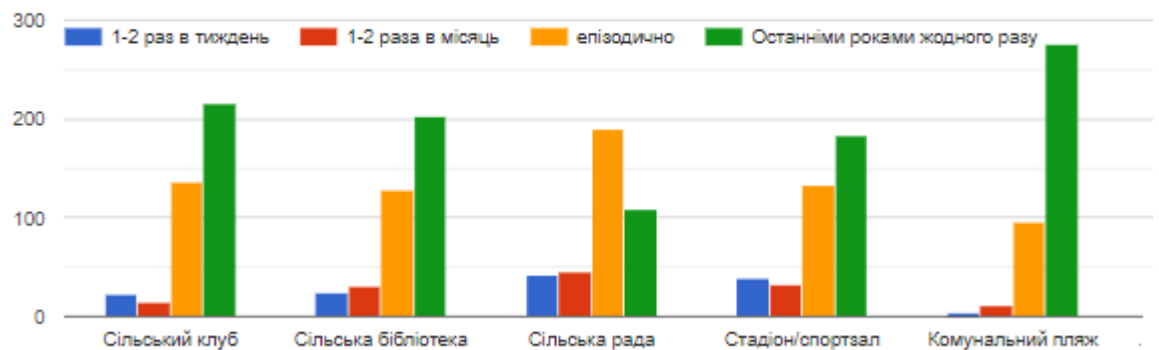
У громаді є багато різних спільних просторів, які б мали виконувати свою місію соціалізації. Проаналізуйте результати опитування, щодо цих питань та врахуйте їх при плануванні своєї діяльності.

Приклад: Ви отримали такі цифри щодо залученості у культурні події та використання спільного простору.

Як часто Ви відвідуєте події культурного життя:

Як часто Ви відвідуєте місця культурного відпочинку та розвитку

Як видно із приведених вище діаграм, ситуація із доступом до культурних продуктів виглядає дуже не втішною. Частково це пояснюється віддаленістю поселень громади від місць чи міст, де можна отримати такі культурні послуги. Також показником тут є напевне відсутність інтересу до публічних просторів у громаді. Жителі громад не відвідують спільні простори. Можливо вони закриті, або там нема нічого цікавого.

Потрібно провести аналіз діяльності закладів культури в громаді та можливо запровадити для молоді з віддалених поселень підвезення на культурні події до найближчих міст частково за рахунок територіальної громади; можна встановити контакти з театрами одного актора чи мобільними молодіжними театрами для організації їх виступів у громаді; підтримати місцевих активістів для їх самоорганізованої діяльності у місцях спільного доступу.

3.7. Найбільші проблеми, які хвилюють громаду, мають поступово вирішуватись, навіть якщо для цього не вистачає ресурсів.

Якщо опитування показало, що найбільшою проблемою є дороги між поселеннями громади і стан сільських вулиць, без її вирішення буде складно вирішувати і інші супутні проблеми – доступності та якості проживання у громаді.

Потрібно проаналізувати статус доріг, хто(який орган, компанія) відповідає за конкретну дорогу, потрібно оцінити стан покриття вулиць у поселеннях. Для цього можна використати квадрокоптер аби швидко і якісно побачити маршрути переважного проїзду транспорту. Має бути підготовлена програма покращення стану вулиць, поетапний їх ремонт. При цьому

варто розуміти, яке покриття використовувати і звідки починати ремонти. Гравійне покриття вулиць де нема дощової каналізації більш ефективно ніж асфальтове і в рази дешевше. Такі планувальні та роз'яснювальні роботи мають проходити із залученням різних груп жителів громади.

3.8. Громадський транспорт у громаді часто є мрією багатьох, в першу чергу тих, хто майже ніколи і нікуди не їздить. Утримання громадського транспорту для громади є дуже затратним, але без цих затрат не обійтись коли це дійсно життєво необхідно. Проте перед прийняттям рішення щодо громадського транспорту варто оцінити переміщення людей зараз і яким транспортом вони користуються зараз.

Приклад: Опитування у громаді показало, що абсолютна більшість жителів користується для доступу до адмінцентру громади власним автотранспортом.

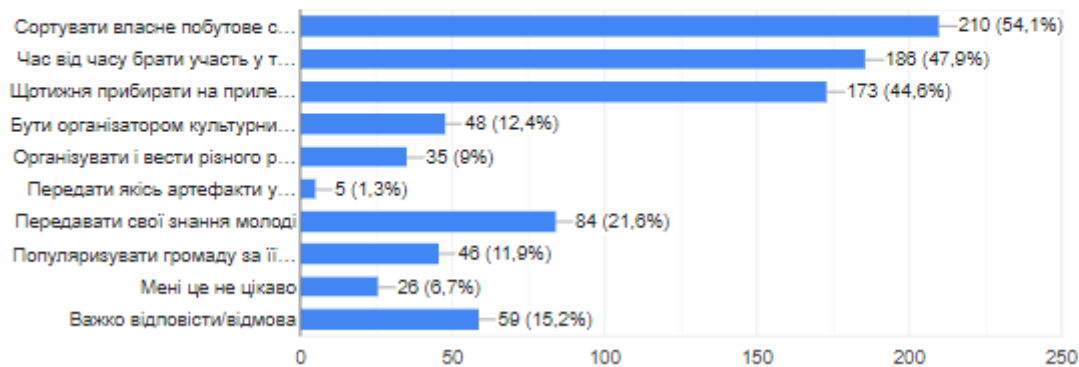
Як видно із діаграми, майже 60% їздить власним автотранспортом і ще 6,5% на авто сусідів за попередньою домовленістю. Це дає підстави прогнозувати, що заповнення громадського транспорту буде не значним. Натомість розвиток партнерства з використання автотранспорту жителями виглядає досить перспективним. Для окремих категорій малобільних жителів можна запровадити комунальне таксі за попередніми викликами. Таким чином забезпечення доступності зростатиме при невеликих затратах публічних коштів.

3.9. Одним із важливих елементів згуртованості є взаємодія жителів громади. Така взаємодія має підтримуватись на усіх рівнях – між сусідами, в рамках вулиці, кутка, поселення, громади. Найкраща взаємодія та порозуміння виникають при спільній діяльності, а також на святкуванні важливої події.

Приклад 3.9.1. Результатами опитування можливої участі жителів у житті громади виявлено, що найбільш прийнятними для них є сортування сміття, прибирання на території спільного доступу, періодична участь у загальних толоках.

Чи Ви готові внести свій внесок у розвиток нашої громади? Якщо так, то у якій формі (не більше **ТРЬОХ** варіантів):

388 відповідей

Така орієнтація жителів має бути закріпленою у діях органів місцевого самоврядування у громаді: створення умов для роздільного збирання сміття, затвердження та дотримання правил благоустрою який передбачає умови прибирання прилеглих до власних, територій спільного користування.

Достатньо висока підтримка жителями ідеї участі у загальних толоках дає змогу розраховувати на їх залучення не просто до періодичного прибирання території, а до ширших завдань, як наприклад: висадка дерев вздовж польових доріг, створення відпочинкових локацій біля водойм, упорядкування центральної частини кожного поселення громади.

Оскільки чистота та краса вулиць і домогосподарств є важливою для привабливості громади та збільшує капіталізацію нерухомості у громаді, заслуговує на увагу ухвалення в громаді рішення про проведення щорічних конкурсів на благоустрій двору домогосподарства та утримання прилеглої до домогосподарства з певним призовим фондом. Так само можна запровадити проекти підтримки ремонтів та створення спільного візуального сприйняття окремих вулиць за умови участі у цьому більшості їх жителів.

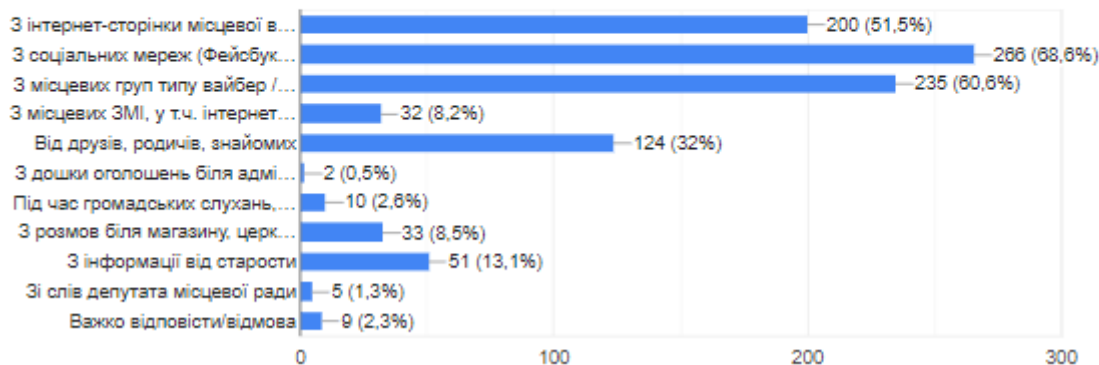
3.10. Зменшення асиметрії у якості освіти в школах громади є складовою покращення згуртованості громади. Проаналізуйте результати ЗНО(НМТ) шкіл вашої громади. Виявіть школи з найгіршими показниками, проаналізуйте причини низької успішності і підготуйте варіанти їх вирішення. Не може у громаді якість освіти у різних школах досить сильно відрізнятись, це не справедливо до дітей, це не справедливо до батьків і це не сприяє збереженню населення у тих поселеннях де низька якість освіти у школах. Організуйте обміни вчителями і учнями між школами, проводьте спільні креативні уроки по тим предметам і у тих школах де є найкращі для цього вчителі та можливості.

3.11. Комунікація у громаді є надзвичайно важливою, адже навіть при позитивній діяльності місцевої влади, при досягненнях окремих жителів громади у різних сферах, без відповідної комунікації все це не буде помітним.

Коли ви з'ясували звідки жителі громади черпають основні новини, ви зможете вплинути на ці інформаційні канали.

Приклад 3.11.1: У громаді досить активною є сторінка місцевої ради, але ще більш поширеним джерелом інформації є Фейсбук.

Яким чином, як правило, Ви дізнаєтеся про місцеві справи/події нашої громади? (до ТРЬОХ варіантів)

Соціальні мережі є ключовими каналами комунікацій, тому їх використання стає дуже важливим. Залучайте до роботи у цій сфері активних дописувачів з числа жителів громади, навчіть працівників органів місцевого самоврядування правильно позиціонувати себе та свою діяльність у соцмережах, дбайте за інформаційну безпеку та навчіться не попадатись на провокування скандалів у соцмережах.

Підсумок

Ви маєте змогу використати ці методичні рекомендації для покращення системної діяльності у територіальній громаді не тільки в частині покращення згуртованості. Адже ми намагались вам донести ідею, що згуртованість, як ядро стійкості громади формується на основі різних складових, які часом не виглядають пов'язаними. Викладені тут пропозиції щодо інтерпретації окремих ситуацій, результатів опитування у громаді є лише певним дороговказом для пошуку власних рішень у громаді, які враховують місцеву ситуацію і мають дати відчутний позитивний ефект.

Додадок 1.

Приклад опитувальника для оцінки згуртованості громади.

Ви можете використати цей шаблон опитування для підготовки власного опитування, що буде враховувати особливості вашої громади.

ОПИТУВАННЯ МЕШКАНЦІВ _____ ГРОМАДИ ⁵

Шановні жителі громади.

Ми всі хочемо жити у комфортній, процвітаючій громаді де кожен може знайти собі місце для реалізації. В умовах обмеженості ресурсів, конкуренції за ресурси між громадами, нам потрібно бути успішними, а для цього розуміти свої сильні та слабкі сторони, бути максимально згуртованими перед зовнішніми та внутрішніми викликами. З метою з'ясування ситуації у громаді та вироблення необхідних кроків для її поліпшення ми проводимо це опитування.

Ми просимо Вас щиро відповісти на запитання цієї анкети. Відповіді на запитання є анонімними, вони будуть узагальнені відповідно до категорій груп жителів громади і стануть основою для підготовки рішень та дій органів місцевого самоврядування нашої територіальної громади для планування розвитку, задоволення потреб жителів та розв'язання проблем, які стримують розвиток громади.

Важливо! Перед відповіддю на питання переконайтеся, що Ви повністю проглянули всі варіанти відповіді, оскільки видимість питань і варіантів відповідей на різних пристроях та моніторах різна.

Заздалегідь дякуємо за Ваш час та щирі відповіді.

1. Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували нашу громаду. Оберіть одну відповідь в кожному рядку

(ставлення населення щодо громади, як місця проживання. Оцінка готовності до виїзду)

Характеристика громади	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Мені подобається тут жити				
Я просто змушений тут жити				

⁵ Тут, як приклад використано опитувальник, що застосовувався у Теофіпольській територіальній громаді

Це перспективна громада і я хочу, щоб тут жили мої діти				
Тут не має перспектив для розвитку і я виїду звідси при першій можливості				
Я рекомендую свою громаду для проживання своїм знайомим				
Я не порекомендую свою громаду іншим				

1.1. Якщо Ви хочете виїхати з нашої громади, то чим мотивується Ваше рішення? Оберіть не більше ТРЬОХ відповідей.

Тут немає для мене роботи	
Надто низька зарплата	
Тут не має де проводити дозвілля	
Тут немає перспектив для моїх дітей	
Тут не цікаво жити	
Виїду з сім'єю в більш безпечне під час війни місце	
Виїду до своєї сім'ї/родини	
Важко відповісти/відмова	
Повернусь у місце свого попереднього проживання(ВПО)	

1.2. Якщо Ви збираєтесь виїхати за межі громади, куди б Ви хотіли переїхати?

Київ	
Хмельницький	
Тернопіль	
Старокостянтинів	

Волочиськ	
Нетішин	
Будь-яке інше місто в Україні	
За кордон	
Повернутись у місце попереднього проживання(ВПО)	
Важко відповісти/відмова	

1.3. Якщо Вам подобається жити у нашій громаді, які для цього є основні причини?(оберіть не більше 3-х варіантів)

Тут жили мої батьки і тут мені звично	
Тут жити дешевше ніж у Києві (будь-якому іншому обл.центрі)	
Тут безпечно проживати	
Тут чисте повітря	
У мене тут хороша робота	
Мені подобається мати окремих будинок з двором	
Мене приваблює відсутність тут щільної багатоповерхової забудови	
Важко відповісти/відмова	

1.4. Який рівень доходів / заробітної плати на місяць Ви вважаєте прийнятним для проживання у громаді? (вимоги до доходів)

Рівень зарплати/доходу тисяч гривень	
10-15	
15-20	
20-25	
Понад 25	
Важко відповісти/відмова	

1.5. Для отримання потрібного Вам доходу/заробітної плати чим би Ви хотіли чи погодились займатись, виходячи із своєї кваліфікації? Оберіть не більше ДВОХ варіантів.

Зайнятість	
Працювати найманим працівником на промисловому підприємстві	
Працювати найманим працівником в агровиробництві/сфері обслуговування	
Працювати в бюджетній сфері	
Бути державним службовцем/посадовою особою місцевого самоврядування	
Займатись приватним підприємництвом	
Бути учасником кооперативу	
Бути безробітним і отримувати виплати	
Важко відповісти/відмова	
Інше.	

2. Як би Ви оцінили рівень окремих показників нинішнього стану громади. ОДНА позначка у кожному рядку (загальна характеристика стану справ у громаді):

Показник	Оцінка			
	Дуже добре	Скоріше добре	Скоріше погано	Погано
Якість комунальних послуг				
Стан доріг і тротуарів				
Культурне життя				
Медичне забезпечення				
Якість освіти у школах громади				
Робота дошкільних установ				

Екологічний стан/довкілля				
Інфраструктура відпочинку та дозвілля				
Безпека мешканців				
Умови для започаткування та ведення власного бізнесу				
Можливості працевлаштування				

3. Чи Ви готові внести свій внесок у розвиток нашої громади? Якщо так, то у якій формі (не більше ТРЬОХ варіантів):

	Твердження
	Сортувати власне побутове сміття на категорії
	Час від часу брати участь у толоках з благоустрою
	Щотижня прибирати на прилеглий до свого двору території (на вулиці, у посадці, у березі тощо)
	Бути організатором культурних чи святкових подій у громаді
	Організувати і вести різного роду художні гуртки, танці, театр, хор, спортивні секції і пр.
	Брати участь у роботі органів самоорганізації населення
	Передавати свої знання молоді
	Популяризувати громаду за її межами
	Мені це не цікаво
	Важко відповісти/відмова

4. Що на Ваш погляд у нашій громаді є найкращим, чим можна гордитись?

Сформулюйте не більше ТРЬОХ позицій. (тут варто наперед визначити перелік скориставшись порадами, які викладені у методрекомендаціях, оскільки вільні відповіді складно обробляти)

4. Що у нашій громаді є найгіршим, за що може бути соромно? Сформулюйте не більше ТРЬОХ позицій. (тут варто наперед визначити перелік скориставшись порадами, які викладені у методичних рекомендаціях, оскільки вільні відповіді складно обробляти)

5. Наскільки Ви згодні із таким твердженням:

Твердження	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Я є громадянином України				
Я є жителем _____ громади				
Я є жителем села _____				
Я є європейцем				

5.1. Наскільки ви погоджуєтесь із таким твердженням

Твердження	Довіряю повністю	Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Не довіряю
Я довіряю членам своєї родини				
Я довіряю своїм сусідам				
Я довіряю жителям нашої громади				
Я довіряю голові нашої громади				
Я довіряю старості нашого поселення				
Я довіряю нашим депутатам місцевої ради				
Я довіряю нашому священнику				
Я довіряю нашому фермеру, що орендує мій пай				
Я довіряю народному депутату України від нашого округу				

6. Наскільки Ви обізнані про громаду? Оберіть варіант відповіді у кожному рядку

Твердження	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Я можу перерахувати назви усіх поселень, які входять до складу громади				
Я знаю найвизначніші пам'ятки історії, культури, архітектури нашої громади				
Я знаю прізвища та ім'я голови громади та його заступників				
Я знаю коли у громаді проходить день громади				
Я знаю прізвища та ім'я депутатів нашої місцевої ради				

7. Чи цікавитеся Ви місцевими справами/подіями громади? ОДНА ВІДПОВІДЬ, ЩО НАЙБІЛЬШЕ ПІДХОДИТЬ (включеність в інформаційне поле)

Так, усіма	
Так, лише найважливішими	
Так, але тими, які стосуються моєї сім'ї	
Ні, мені байдуже, що робиться в громаді	
Ні, я не маю часу слідкувати за всіма подіями	
Важко відповісти/відмова	

8. Яким чином, як правило, Ви дізнаєтеся про місцеві справи/події нашої громади? (до 3-х варіантів) (інформаційні впливи)

1	З інтернет-сторінки місцевої влади	7	Під час громадських слухань, зборів та інших заходів
---	------------------------------------	---	--

2	З соціальних мереж (ФБ, Твітер, та ін.)	8	З розмов біля магазину, церкви чи на базарі
3	З місцевих груп типу вайбер / телеграм / месенджер	9	З інформації від старости
4	З місцевих ЗМІ, у т.ч. інтернет ЗМІ чи місцевих телеканалів	10	Зі слів депутата місцевої ради
5	Від друзів, родичів, знайомих	0	Важко відповісти/відмова
6	З дошки оголошень біля адмінбудівель		

9. У яких заходах громади Ви берете участь? (громадська активність)

1	Голосування на місцевих виборах	6	Підготовка проєктів на Бюджет участі / Громадський бюджет
2	Масові святкові заходи місцевого рівня	7	У нас не буває спільних заходів
3	Спільне з сусідами виконання певних робіт/проєктів	8	Не беру участі в заходах громади
4	Активне членство у місцевих громадських організаціях	0	Важко відповісти/відмова
5	Благодійництво для місцевих мешканців		

10. Які місцеві платежі Ви здійснюєте до бюджету громади? (економічний вплив на громаду)

1	Єдиний податок як ФОП	6	Ринковий збір
2	ПДФО як найманий працівник	7	Не сплачую жодних податків до місцевого бюджету
3	Земельний податок	8	Орендну плату за майно
4	Податок на нерухомість	9	Надаю благодійні внески у школу/лікарню
5	Збір за паркування ТЗ	0	Важко відповісти/відмова

10.1 . Де ви/ваша родина отримує такі послуги чи здійснює певні дії

ОДНА ВІДПОВІДЬ У КОЖНОМУ РЯДКУ	В поселенні де ми проживаємо	В адмінцентрі громади	Поза межами громади	Мені це не потрібно
1. Дошкільна освіта (дитсадки)				
2. Середня загальна освіта (школи)				
3. Медобслуговування (поліклініка, амбулаторія, ФАП)				
4. Адміністративні послуги (реєстрація проживання, підприємницької діяльності, нерухомості, архівні послуги, довідки тощо)				
5. Соціальний захист (призначення пільг, субсидій, допомога соціальних працівників тощо)				
6. Проведення дозвілля (кіно, концерт, змагання)				
7. Зайняття спортом				
8. Купівля харчових продуктів				
9. Купівля товарів довготривалого використання				

11. Чи Ви або члени Вашого домогосподарства (у т.ч. діти/внуки) отримують у с. Теофіполь окремі зазначені публічні послуги? Якщо «так», оцініть їх якість за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», 1 – «погано».

ОДНА ВІДПОВІДЬ У КОЖНОМУ РЯДКУ

Оцінка, якщо отримують					
1	2	3	4	5	Не отримуємо таких послуг у

						громаді	
1. Дошкільна освіта (дитсадки)	☐	1	2	3	4	5	0
2. Середня загальна освіта (школи)	☐	1	2	3	4	5	0
3. Медобслуговування у закладах охорони здоров'я первинного рівня (поліклініках, амбулаторіях)	☐	1	2	3	4	5	0
4. Медобслуговування у закладах охорони здоров'я вторинного рівня (лікарня, пологовий будинок, діагностичний центр тощо)	☐	1	2	3	4	5	0
5. Адміністративні послуги (реєстрація проживання, підприємницької діяльності, нерухомості, архівні послуги, довідки тощо)	☐	1	2	3	4	5	0
6. Соціальний захист (призначення пільг, субсидій, допомога соціальних працівників тощо)	☐	1	2	3	4	5	0

12. Як часто Ви відвідуєте події культурного життя в громаді чи за її межами:

Події культурного життя	1-2 раз на тиждень	1-2 раз в місяць	Епізодично	Останніми роками жодного разу
Театр				
Кіно				
Музичні концерти				
Фестивалі				
Виставки				
Спортивні змагання				
Важко відповісти/відмова				

13. Як часто Ви відвідуєте місця спільного простору у громаді:

Події культурного життя	1-2 раз на тиждень	1-2 раз в місяць	Епізодично	Останніми роками

				жодного разу
Сільський клуб				
Сільська бібліотека				
Сільська рада				
Стадіон/спортзал				
Комунальний пляж				

14. Чи займаєтесь (та/або навчаєтесь) Ви такими видами діяльності? Як часто?

Вид діяльності	Кілька разів на місяць	Епізодично	ніколи	Хотів/ла би цим займатись, якби була можливість
Вокал, хоровий спів				
Гра на музичних інструментах – персонально та/або в гурті				
Малювання, живопис, графіка, ліплення, гончарство, фотографія				
Рукоділья, декоративне мистецтво, с				
Танці				
Індивідуальний спорт				
Командний спорт				
Вечірки з друзями				
Важко відповісти/відмова				

15. Які свята ви відмічаєте з родиною та/або з друзями?

Свята	
--------------	--

Дні народження	1
Новий рік	2
День Святого Валентина, Хеловін,	3
8 березня та/або інші свята радянської доби	4
День незалежності, День соборності, День вишиванки, День захисників Вітчизни – українські свята нової доби	5
Християнські свята – Різдво, Хрещення, Пасху, Трійцю та інші.	6
Мусульманські свята – Ураза-Байрам, Курбан-Байрам, день народження пророка Мухамеда та інші.	7
Іудейські свята – Ханука, Пейсах, Пурім, Рош ха-Шана та інші.	8
Весак, східний Новий рік та/або інші будістські та/або індуїстські свята	9
Професійні свята – День радіо, День психолога, День енергетика та інші	10
Інші.	11

16. Як Ви проводите спільний час з друзями (свята, вільний час, канікули, відпустки)

Заняття	
Організуємо застілля – вдома та/або на природі	1
Їздимо на екскурсії/в туристичні подорожі/на морі	2
Їздимо в тур.походи (на байдарках, на конях, в печери, в гори, в дайвінгові експедиції)	3
Граємо в різні ігри/квести	4
Відвідуємо культурні події (театр, кіно, концерт, дискотека, щось інше)	5
Інше.	6
Частіше за все ніяк	7
Важко відповісти/відмова	0

17. Чи граєте Ви з друзями в якісь ігри? Якщо так, в які й як часто? Йдеться не про азартні ігри

Ігри	Кілька разів на місяць	Епізодично	Ніколи	Хотів/ла би цим займатись, якби була можливість
Комп'ютерні ігри				
Преферанс, бридж, «в дурня» та інші карткові ігри				
Шахи, шашки, доміно, нарди, біліард				
Настільні ігри типу Діксіт, Аліас, Барабашка, Добль та інші				
Усні інтелектуальні та/або емоційні ігри				
Спортивні ігри (футбол, баскетбол, настільний теніс та інш.)				
Важко відповісти/відміна				

Зараз усі активно користуються мобільним зв'язком та різними месенджерами.

18. Скільки у Вас в середньому буває вхідних та вихідних дзвінків та повідомлень за один день ?

	До 5	Від 5 до 20	Понад 20
Дзвінків			
Повідомлень у месенджерах			

19. В яких ви зареєстровані соц.мережах

Фейсбук	
Телеграм	
ВатсАп	
Вайбер	
X (Твітер)	
Сігнал	

ЛінкідІн	
ТікТок	
Інстаграм	
Інше. Що саме _____	
Важко відповісти/відмова	

20. Як часто Ви робите публікації в цих мережах? Йдеться не про просту переписку, а про повноцінні публікації.

Частота публікацій	
Майже щоденно	
1-2 раз на тиждень	
1 раз в місяць	
Епізодично	
Не роблю ніколи	
Важко відповісти/відмова	

21. В якому населеному пункті громади Ви проживаєте?

Теофіполь	
Інший населений пункт (вказати назву) _____	

ЗАПИТАННЯ ДО ЖИТЕЛІВ ІНШИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ГРОМАДИ (НЕ СЕЛИЩЕ ТЕОФІПОЛЬ)

21. 1. Як часто Вам доводиться їздити до с. Теофіполь за звичайних обставин?

21.2. Які ключові причини Ваших поїздок до с. Теофіполь за звичайних обставин?

Оберіть до 3-х відповідей.

☒	Кожного робочого дня	☐	Робота
-------------------------------------	----------------------	--------------------------	--------

	Кожного вихідного/святкового дня
	Один раз на 2-3 дні
	Один раз на тиждень
	Один раз на 2-3 тижні
	Раз на місяць або й рідше
	Інше
	Взагалі не їжджу до Теофіполь
	Важко відповісти/відмова

	Покупки продовольчих товарів
	Покупки непродовольчих товарів
	Дозвілля для дорослих
	Дозвілля для дітей і підлітків
	Навчання власне
	Відвідування дитсадка дітьми чи внуками
	Навчання у школі дітей чи внуків
	Інше
	Важко відповісти/відмова

21.3. Яким чином, як правило, Ви добираєтеся до с.Теофіполь за звичайних обставин? Оберіть 1 відповідь.

1	Власним авто
2	Маршруткою
3	Міжобласним автобусом
4	Авто сусідів/знайомих (за попередньою домовленістю)
5	Попуткою
6	Велосипедом
7	Йду пішки
8	Інше
0	Важко відповісти/відмова

21.4. Скільки в середньому часу Ви витрачаєте на дорогу (в одну сторону) до Вашої точки призначення у с.Теофіполь за звичайних обставин?

1	До 15 хв
2	15-30 хв
3	30-60 хв
4	Понад 60 хв
0	Важко відповісти/відмова

21.5. Наскільки, на ваш погляд, інтереси жителів вашого населеного пункту враховуються/беруться до уваги? (де 5 повністю враховуються – 1 зовсім не враховуються)

	1	2	3	4	5
Старостою					
Депутатами міської ради					
Міським головою					

Важко відповісти/відмова	0
--------------------------	---

22. ЗАПИТАННЯ СТАВИТЬСЯ ДО ЖИТЕЛІВ с.Теофіполь (адміністративного центру громади)

22.1. Як часто Ви / члени Вашого домогосподарства виїжджаєте за межі с.Теофіполь – у населені пункти громади (не враховуючи час карантину)?

1	Кожного робочого дня	□	1	Робота
2	Кожного вихідного/святкового дня		2	Покупки продовольчих товарів
3	Один раз на 2-3 дні		3	Покупки непродовольчих товарів
4	Один раз на тиждень		4	Дозвілля для дорослих
5	Один раз на 2-3 тижні		5	Дозвілля для дітей і підлітків
6	Раз на місяць або й рідше		6	Відвідування дитсадка дітьми чи внуками
7	Взагалі не їжджу у інші населені пункти громади		7	Навчання у школі дітей чи внуків
8	Якщо десь виїжджаю, то у міста за межами громади			
0	Важко відповісти/відмова		0	Важко відповісти/відмова

23.3. Наскільки, на ваш погляд, інтереси жителів с.Теофіполь враховуються/беруться до уваги? (де 5 повністю враховуються – 1 зовсім не враховуються)

	5	4	3	2	1
Депутатами міської ради					
Міським головою					

24. Як Ви оцінюєте явище щоденної трудової міграції, коли мешканці громади виїжджають на роботу до м.Хмельницький/м.Тернопіль (інше за межами громади)?

1	Однозначно позитивно
2	Скоріше позитивно, ніж негативно
3	Скоріше негативно, ніж позитивно
4	Однозначно негативно
0	Важко відповісти/відмова

25. Наскільки, на Ваш погляд, громада у якій Ви проживаєте є такою, що склалась у єдиний згуртований механізм, де жителя різних поселень відчувають свою належність саме до цієї громади. Оцініть це за шкалою від 1 до 5, де 1 означає мінімальну згуртованість громади, а 5 максимальну

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ЗАПИТАННЯ

26. Ваша стать:

чоловік	жінка
---------	-------

27. До якої з релігійних конфесій Ви належите:

Православна церква України			Римо-католицька церква	
УПЦ (Київський патріархат)			Протестанська церква	
УПЦ (Московський патріархат)			Сповідую мусульманство	
УАПЦ			Сповідую іудаїзм	
Греко-католицька церква			Не належу до жодної конфесії	
Атеїст			Відмові від відповіді	

28. Ваш вік (повних років)

15-25 років	
26-45 років	
46-65 років	
Понад 65 років	

29. В якому населеному пункті громади Ви проживаєте?

29.1.. Ви зареєстровані у населеному пункті територіальної громади?

Я зареєстрований у населеному пункті громади	
Я зареєстрований у населеному пунктів іншої громади	
Я взагалі не зареєстрований в жодному населеному пункті	
Я внутрішньо переміщена особа (ВПО)	
відмова	

30. Рід занять:

Робітник, сільськогосподарський робітник	
Службовець (заняття нефізичною працею, для якої не вимагається вища освіта)	
Спеціаліст (заняття нефізичною працею, для якої вимагається вища освіта)	
Зайнятий індивідуальною трудовою діяльністю у власному домогосподарстві	
Підприємець, фермер	
Військовослужбовець, службовець правоохоронних органів	
Перебуваю на пенсії (за віком, через інвалідність)	
Навчаюся (учень, студент)	
Шукаю роботу (безробітний)	
Інше	
Важко відповісти/відмова	

Дякуємо за приділений час на відповіді. Це дуже важливо для планування майбутніх заходів у громаді, які б покращили її можливості для розвитку та згуртованості

Додаток 2.

Перелік публікацій та корисних ресурсів для ознайомлення у сфері згуртованості

№	назва	посилання
1.	Соціальна згуртованість через участь молоді: посібник для тренерів	https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/sotsialna-zhurtovanist-cherez-uchast-molodi-posibnyk-dlya-treneriv
2.	Серія обговорень «Діалоги про згуртованість»	https://www.csi.org.ua/projects/dialogy-pro-zhurtovanist/
3.	Згуртованість класу: як об'єднувати дітей в сучасних умовах матеріали вебінару для вчителів	https://www.helsinki.org.ua/articles/zhurtovanist-klasu-iak-ob-iednuvaty-ditey-v-suchasnykh-umovakh/
4.	Згуртованість у громадах в умовах воєнного часу Посібник Всеукраїнської Асоціації ОТГ	https://hromady.org/wp-content/uploads/2023/07/%D0%97%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-21.06.2023.pdf
5.	Національна платформа стійкості та згуртованості Платформа з матеріалами що стосуються питань згуртованості громад, спільнот	https://national-platform.org/
6.	ЩО ТАКЕ ЗГУРТОВАНІСТЬ СУСПІЛЬСТВА ТА ЯК ЇЇ ВИМІРЮВАТИ?	https://www.csi.org.ua/news/shho-take-zhurtovanist-suspilstva-ta-yak-yiyi-vymiryuvaty/
7.	Згуртованість у територіальних громадах: формування нової ідентичності та місцевих програм, що скріплюють згуртованість Матеріали вебінару	https://hromady.org/zhurtovanist-u-teritorialnix-gromadax-formuvannya-novo%D1%97-identichnosti-ta-miscevix-program-shho-skriplyuyut-zhurtovanist/
8.	Гості чи сусіди: як згуртувати громаду для соціальних змін Навчальний курс з базових	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+GORN101+2023_T3

	знань для формування практичних навичок щодо соціальної згуртованості	
9.	Звіт «Соціальна згуртованість в Україні» 2023р. ч.2	https://app.scoreforpeace.org/en/pub/518
10	Проект UCORD Сторінка з матеріалами проекту щодо згуртованості та регіонального розвитку	https://www.facebook.com/UCORDproject/
11	ТРЕНІНГОВІ ВПРАВИ НА ЗГУРТОВАНІСТЬ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ	https://vseosvita.ua/library/treningovi-vpravi-na-zgurtovanist-dla-pidlitkiv-458790.html
12	Стійкість та згуртованість українського суспільства під час війни. Періодичні звіти.	http://ucipr.org.ua/en/publications/analytical-reports
13	Інститут громадянського суспільства	https://www.csi.org.ua/
14	Портал «У пошуках ідентичності»	https://www.identity.org.ua/publication/
15	Сім практичних кроків для отримання 50 млрд євро допомоги на відновлення від ЄС – пояснення експертів	https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/sim-praktichnikh-kroktiv-dlja-otrimannja-50-mlrd-jevro-dopomohi-na-vidnovlennja-vid-jes-pojasnennja-ekspertiv.html
16	Плани, гроші, території — люди! Як створити план України, на який ЄС захоче витратити 50 мільярдів	https://zn.ua/ukr/POLITICS/plani-hroshi-teritoriji-ljudi-jak-stvoriti-plan-ukrajini-na-jakij-jes-zakhoche-vitratiti-50-miljardiv.html
17	Державна регіональна політика 2023: бути чи не бути?	https://zn.ua/ukr/internal/derzhavna-rehionalna-politika-2023-buti-chi-ne-buti.html
18	Відновлення України. Регіональний аспект	https://zn.ua/ukr/internal/vidnovlennja-ukrajini-rehionalnij-aspekt.html
19	Як втримати курс на розвиток та згуртованість країни?	https://zn.ua/ukr/internal/jak-vtrimati-kurs-na-rozvitok-ta-zhurtovanist-krajini.html
20	Децентралізована і	https://zn.ua/ukr/internal/decentralizovana-i-zgurtovana-

	згуртована Україна — мрія чи реальність?	ukrayina-mriya-chi-realnist-334118 .html
21	Згуртованість і безпека	https://zn.ua/ukr/internal/zgurtovanist-i-bezpeka-318754 .html
22	Державна регіональна політика в Україні: від декларацій до регіонального розвитку	https://zn.ua/ukr/internal/derzhavna-regionalna-politika-v-ukrayini-vid-deklaraciy-do-regionalnogo-rozvitku- .html
23	Феномен згуртованості в українських реаліях	https://zn.ua/ukr/SOCIUM/fenomen-zhurtovanosti-v-ukrajinskikh-realiyakh.html
24	Принцип Поліанни. Як «взаємодіяти, не домовляючись»	https://zn.ua/ukr/reforms/printsip-polianni-jak-vzajemodijati-ne-domovljajuchis-
25	Згуртовує VS роз'єднує	https://day.kyiv.ua/article/cuspilstvo/zhurtovuye-vs-rozyednuye